

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társ szerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Dolgozó társadalom.

Az országnak jelen nemzeti kormányát dolgozó kabinetnek is nevezhetjük. Csupa munka, csupa alkotás kél működésének nyomán.

Az eddig benyújtott és letárgyalt javaslatok száma nem nagy, de a fontosabbak mind korszaknyitó művek, melyeknek áttanulmányozása, ilyen aránylag rövid idő alatt, csak olyan önfeláldozás és lelkiismeretes szorgalom mellett volt lehetséges, mint a minő a kormány minden tagját jellemzi. Az iparalapítás, munkásbiztosítás, a nagy vasuti beruházás, Apponyi és Darányi nagy horderejű javaslatai nemcsak az illető miniszteriumok tisztikarának, hanem maguknak a minisztereknek is rengeteg munkát adtak.

S a mit leginkább méltányolnunk kell, az az a körülmény, hogy ez a miniszterium akadálytalanul nem dolgozhatik. Az Ausztriával való kiegyezés nehéz kérdése, megoldhatatlannak látszó problémája a kormány idejét és erejét a legnagyobb mértékben veszi igénybe. Olyan gond ez, a minővel eddig egyetlen egy kormánynak sem kellett küzdenie. Kiegyezési tárgyalások voltak máskor is, de mindig egy szolgálai többség is volt a kormány háta mögött, mely mindent megszavazott.

Az osztrákokkal való alkudozásoknak az előtt az volt a céljuk, hogy a magyar kormány abból a 70—80 százalék haszonból, melyet a gazdasági közösség Ausztriának hozott, 2—3 százalékot le alkudjon. Azt is csak kegyelem képen kapta. Ma az ország gazdasági önállóságáért folyik a harc.

A kormány tehát dolgozik, s példát ad a társadalomnak, hogy az is dolgozzék.

Egész nemzeti szerencsétlenségünk egyik legbővebb forrása az volt, hogy sokat henyéltünk. Henyélt a gazda, a hivatalnok, a társadalmi élethivatások embere: a pap, az iparos, a kereskedő, a katona. A gazdának keveset jövedelmezett a birtok, mert lusta volt kihasználni azt, az újabb gazdasági rendszerek és törekvések szerint átalakítani. Az egész élet megváltozott körülötte, drágák lettek a munkabérek, sulyosak a közterhek, de azért még sem iparkodott jövedelmezőbbé tenni birtokát, költeni azonban annyit költött most is, mint azelőtt. Ilyen módszer mellett lehetetlen volt fentartani a birtokot.

A hivatalnok ázsiai lassúsággal végezte munkáját, pedig a fejlődő jogrend ugyancsak szapora tevékenységet kívánt volna. A pap a vasárnapi istentiszteleten és annak az egy két betegnek az ellátásán

kivül alig dolgozott valamit. A nép közgazdasági, politikai, közegészségi irányítása, vezetése és támogatása, idegen terület volt előtte. Az iparos, a kereskedő, a régi módi szerint űzte mesterségét, nem fejlesztette iparágát, a gyáriparral a versenyt a jobb minőségnek hódító erejével felvenni, meg sem próbálta. A katona a polgári életnek összes feladatai elől elzárkózott, hogy annál gondtalanabban élhessen.

Igy lett a nép terhévé a közigazgatás, pedig a népjólét tényezőjének kellett volna lennie. Így lett egyoldalú és hatásában gyenge erővé a lelkipásztori szerepkör, holott a boldogulás magaslatára emelhetne volna fel a nép erkölcsi, gazdasági és társadalmi életét. Az iparos és kereskedői elem az életrealitás hiányában elszegényedett, tönkre ment, a katonaság pedig kiesett abból a szerepből, melyet egykor játszott az ország közéletében, a nemzeti társadalom békés munkájára nézve holt tőke lett, s a polgári elem kénytelen-kelletlen beletörődött abba gondolatba, hogy ott, a hol akár a legnagyobb nemzeti célok felkarolásáról van szó, a katonai egyenruha viselőire alig lehet számítani.

Ez a vigasztalan kép az újabb időben sok tekintetben kedvezően változott meg. A szorgalom, a munkaszeretet a

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Pünkösdi reggel falun.

Írta: **dr. Zsedényi Emil.**

Gyönyörű májusi reggel hinti szét bájait a hegyektől határolt, kertek között elszórt kis falu felett.

A derült égről melengető sugarakat áraszt a viruló természetre a káprázatos fénypompában úszó nap. A levegő mozdulatlan, de nem fülledt. Frissítő ózonnal van telve, vidám madárenekkel és kábitó illattal.

A fehérre meszelt parasztházak mögött elnyúló kertekben dúsan sarjad a fű, fehér és sárga fejű virágok pettyezik sötétzöld bársonyát. Az össze-vissza ültetett fák alatt fehér lepel takarja a kapaszkodó füvet, olyan hepe-hupás ez a lepel, mint a madárháló, melyet egyenlőtlen növésű bokrok felett terjesztettek ki. A gyümölcsös lehullott virágdísz ez, melyet a természet feláldozott a termékenység reményének.

Oh milyen rideg a természet törvénye! Megnyitja a termékenység méhét, de el hervasztja a szépség bájait.

Az ültetvényeknek szánt táblákon bokrosodó

zöldet és levél vékonyságú, lekonyított szalakat látunk. Nem egyszerre fejlődik itt az élet. Vannak gyors növésű termények, ezek kora tavasszal szolgáltatnak táplálékot és csemegét az embernek, vannak lassan növekvő, későn érő ültetvények, ezek nyáron és őszkor kínálják fel gyümölcsüket. De itt is épp úgy, mint az emberi életben, a mi lassan fejlődik, későn ér, jobb és értékesebb szokott lenni.

Az utcák meg vannak söpörve, a szemközt álló házak mindegyike előtt söpört az asszony, vagy a legénytváró hajfonatos lány. Elseperte a port és a szemetet az utca közepéig, az átellenese is addig. A ki később söpört, a felgyülemlett rondaságot odább lökte a szomszéd ház portájának tájékaig. A ki utolsónak söpört, az utca végén, az egész garmadát egy-két erősebb lendítéssel az útszéli árokba hánnya be.

Takaros most tehát a falu képe. Az utcákon alig lehet látni emberi lényt, az udvarok is csendesek. A házak népe öltözködik, templomba készülődik, tüzet rak, sőt, főz, ellátja a jószágát, eltakarít az udvaron egy-egy visszamaradt lomot, nem oda való pereputtyot, hogy ne szúrja ilyen ünnepen a szemet.

Az úri ház környéke is ünnepi csendnek a mélységébe merült. A kerti udvar fái alatt hús

árnyékban elnyújtva fekszik a házi eb, az öreg Cézár. Kiűzték a konyhapitvarból, a hol a cseléd-lányoknak lábatlankodott. Tegnap, az ünnephez való sütés-főzés közben szabad volt neki a vásár, egész nap a sonkás katlanok és a kalácsos polcok körül ólálkodott. A finom illatok szörnyen csiklandozták az orrát, vigyorgott a házi asszonyra, vonított, bemutatta egész tudományát, kért, medvétáncot járt, hosszú lábával pacit osztogatott.

De jó napja is volt. A mindenféle maradékból annyi jutott neki, hogy estére már biztatásra sem kellett neki semmi. Ma sem lesz rossz dolga, de ma már bizonyos reguláknak kell magát alávetnie. Először is nincs helye a konyhában, a hol alacsony padokon van elrakva az a sok jó dolog, mely majd a takarékos tűzhelyre kerül. Ez a tájek nem a Cézár számára nyílt meg. Másodszor várnia kell ebédig, mert ma mindenki, a kiben az ősi szokások virtusa él, ebédre tartogatja az étvágyát.

A ház előtti virágos kert sorompóján kekespiros taréj fut végig. Az orgonafabokrok kinyílt virágkoszorúja ez, mely felett torkos darazsak és legyek légiója hemzseg. A pázsit övezte virágkörökben, bimbózó rózsatők sátorá alatt sisakvirágok, csengettyűkék, violák, szegfűk, mécsvirágok nyitogatják apró kelyheiket. Természetalkotta

hazai társadalom minden osztályánál tért hódít. S láthatjuk azt is, hogy a hol az előre törő igyekezet serkenti, hajtja az embereket, ott a mai nehéz viszonyok között is megszületnek az anyagi és erkölcsi jólét eszközei.

De messze vagyunk még attól, hogy az egész magyar társadalom egy nagy méhkasoz hasonlítson, melyben a hazának minden hű fia sűrög-forog, tesz-vesz szünetnélkül, hogy a saját és mások boldogságát megalapozza, az iparkodás gyümölcseivel a nemzet anyagi és szellemi tőkét gyarapítsa. *A magyar faj ősi munkaszeretetének újra fel kell elednie, hogy visszahódíthassuk a földet, az ipart, kereskedelmet, attól az ide beözönlött kozmopolita elemtől, mely az ország őslakossága alól kirántotta a gyékényt, s földön futóvá tette népünk százezreit.*

A keresztény világnézet látókörében a munkaszeretet magas emelvényen áll. Vallásunk isteni Alapítója verejtékekkel szentelte meg szakadatlan munkálkodásának minden tényét. A nemzetek apostola, a ki az egész világon diadalmasan hordozta körül Krisztus keresztjét, Sz. Pál, azt írja egyik levelében, hogy »in laboribus plurimis« nagyon sok munkában fáradozott. Az európai népek hittérítői, épp úgy, mint az országalkotó fejedelmek és királyok, vagy mint most a távoli világrészek misszionáriusai, óriási fáradozások árán rakták le a polgárosodás alapjait.

A legjobb keresztény népek ma is a legdolgosabbak. Míg a hol a tunyaság ütött tanyát, ott már előbb meglazultak, kivesztek a keresztény erkölcsök, vagy merő formalizmussá fajultak el.

Az egyház a munkára áldást kér az Isten-től, s egyik nagy ünnepét, a pünkösdet, a keresztény élettevékenység eszmekörébe helyezi. A Szentlélek Isten, a kit a kereszténység ma ünnepel, a munkálkodó isteni szeretet mozgatója. Ő ujít, ő buzdít, lelkesít a szivekben, ő teremt alkot, éleszt

és fentart mindent az emberi élet rendjében. Az ő malasztjának hatása alatt átalakul, megvilágosodik, eszmei fénykörbe jut az élet alapja, az emberi lélek; meg-nemesbül, megszentelődik és tettek-re hevül a társadalom leghatalmasabb létszerve, az emberi szív.

Az egyházban munkálkodó Szentléleknek köszönhetjük mindazt, a mi az emberiséget az igazság kultuszában és a jónak áldásaiban előbbre viszi. Tőle kérjük és várjuk most is az átalakító és megújító erőt, egy dolgozó társadalom számára.

Kis emberek a megyéhez. Nyitra-megye központi és járási díjnokai kérvénnyel fordultak a törvényhatósági bizottsághoz, melyben fizetés javításért folyamodnak. Indító okul a nagy drágaságot hozzák fel, mely miatt jelenlegi fizetésükből (900 kor.) megélni nem képesek. Ugyan-csak fizetésemelés iránt kérvényeznek a törvényhatósági útmenterek, útkaparók és a központi szolgaszemélyzet. A vármegye törvényhatósági bizottsága bizonyára nem zárkózik el a folyamodók kérésének igazságos és méltányos mérlegelése elől. De nem hagyhatja a közgyűlés figyelmen kívül azt a körülményt, hogy Nyitra-megyében az élet semmivel sem drágább, mint másutt, s így a mennyiben a vármegye alkalmazottjainak fizetése egyenlő a legtöbb törvényhatóság alkalmazottjainak járandóságával, a fizetés-emelésre mindaddig, míg ez az ügy országszerte nem rendeztetik, nehéz elfogadható alapot találni. Külön elbírálás alá legfeljebb a *Nyitrán lakó* alkalmazottak esetének, a kikre nézve drágasági pótléknak, vagy segélynek a megszavazását, az itteni viszonyokkal eléggé meg lehet okolni.

Közgyűlés előtt.

Az ország legősibb politikai tényezőinek, a vármegyéknek közgyűlései egy-két év óta érdekes jelenséget tesznek szemlélhetővé.

A tártörvényhatóságok átiratai között a gazdasági jelleggel bírók viszik a főszerepet. Nyitra-megye küszöbön álló tavaszi közgyűlése elé nem kevesebb, mint hét olyan átirat kerül, melyekben a vármegyék gazdasági kérdéseket vetnek fel. Szóba jön az önálló vámterület, a kivándorlás, a húsdrágaság, az állategészségügyi törvény.

Az önálló vámterület kérdésével a törvényhatóság már ismételt ízben foglalkozott, de az

akkor uralkodott politikai rendszer irányát követve, mindig ellene nyilatkozott. Tagadhatatlan, hogy az önálló vámterület még csak két-három évvel ezelőtt, abban a táborban sem volt népszerű, mely soha sem tolt a liberális kormányok szeretét. A független politikai meggyőződéssel bíró férfiak, különösen az agráriusok sorában sokan voltak, a kik az ország gazdasági felvirágzását a vámközösség révén is lehetségesnek tartották, még pedig két okból.

Először azért, mert abban az illúzióban éltek, hogy egy erélyes és az ország gazdasági érdekei iránt érzékkel bíró kormánynak sikerülhet olyan kiegyezést kötni az osztrákokkal, mely egyfelől biztosítja mezőgazdasági terményeinknek Ausztriai piacát; másrészt pedig iparunk fejlesztése elé nem gördít legyőzhetetlen akadályokat.

Másodszor azért ragaszkodtak a 67-es politikuskok közül sokan a vámközösséghez, mert úgy vélekedtek, hogy az ország ezidő szerint az önálló gazdasági berendezkedésre még nincs kellőképpen előkészítve.

Mind a két szempont, ma már meghaladott álláspontot képvisel.

Azok az alkudozások, melyeket jelenlegi kormányunk az osztrákokkal folytat, már eddig is mindenkit meggyőzhettek arról, hogy a vámközösség alapján lehetetlen Ausztriával olyan egyezséget kötni, melylyel úgy mezőgazdasági érdekeinket megóvni, mint iparunkat, az osztrák ipar fojtó nyomásától megszabadítani lehetne.

A mi pedig az országnak a gazdasági önállóság életbeléptetésére való készületlenségét illeti, ez az akadály is már el van hárítva, mert hiszen 1915, illetőleg 1917-ig a jelenlegi állapotot egyoldalúlag úgy sem bolygathatjuk meg, addig pedig elég ideje van az országnak előkészületre. Attól a szóbeszédtől, hogy ha már el kell válnunk, akkor legjobb, ha azonnal elválunk, Magyarországon senki sem ijed meg.

De különben legyen valaki bár még oly fanatikus hive a vámközösségnek, az tagadhatatlan tény, hogy ez az álláspont az ország mai viszonyai között, legfeljebb csak egyéni nézet lehet, de nem *pártprogramm*. A kormány a gazdasági önállóságért küzd, s ebben vele, az őt támogató pártok egyértelműleg összetartanak.

Nézetünk szerint minden olyan törvényhatóságban, melyben a szövetszertett pártok alkotják a többséget, így tehát Nyitra-megye közgyűlésében is, a vámterület kérdését illetőleg, a kormányval való *szolidaritás* tényének erőteljesen kell kidom-borodnia.

lugas kepez hús hajlékot a kis kert végén, szabad kilátást hagyva az útra, mely máskor mozgalmos, ma néptelen.

Szépén kicicomázott két gyerek, a ház sárkányai rontanak be a sorompó kapun a kertbe, az anyjuk ünneplőbe öltöztette őket, jó reggelit adott nekik, azután kiküldte a két zabolátlan garabonciást, hogy takarítani lehessen a szobákban. Rendesen rá szoktak taposni a virággyakra, azért a ház előtti kert rájuk nézve zárt paradicsom, ha oda bemerészkednek, előkerül a tilalomfa, suhogó nádpálca képeben. Ma itt is szabadon hancúrozhatnak, hiszen az ünnepi hangulat hatása alatt talán csak megbecsülik magukat.

A háziasszony keze alatt csak úgy ég a munka. Parancsokat osztogat, intézkedik a konyhában, kiad az éléskamrából, jelen van a béres asszonyok ünnepi konvenciójának kimérésénél, mert ma azoknak tej, vaj, és különféle elemőzsia jár ki. Ha mindennel készen lesz, felöltözködik, s gyermekeivel a templomba megy.

Férje reggel óta duzzog. Korábban kellett kelnie, mint máskor, éppen azért, hogy a háziasszony jókor rendbe hozhassa dolgait. Rettenetes az az asszonyi szeszély, gondolja magában. Mintha tegnap nem lehetett volna a béresnével, szakácsnével és az egész cók-mókkal elvégezni a dolgot.

Egyszer akarja magát az ember kedvére kialudni, akkor sem lehet. Hát még meddig fog kelleni az ebédre várakozni! Mert ha predikálni kezd az a pap, annak hossza-vége nincs. Meg azután offerát is tartanak ma a templomban, no kegyes ég, igazán próbára lesz téve a türelmem! Ej, de már legalább ilyen nagy ünnepen nem bosszankodom.

Azzal felkel, körüljárja a házat és a majort. Mindenütt példás rend. Az udvar tiszta, az istállóban sincs hiba. A lovak megejtetve, megtisztítva, a szolgaleányok ünneplőbe öltözködnek, olyan botrány követ, a mely haragra szokta gerjeszteni a gazdát, sehol sem lehet találni. Még a virágos kertben pillangókat fogdosó két úri is, olyan szeliden mulat, hogy gyönyörűség nézni.

A mindent megülő mély csendbe belegábol egy sereg liba, mely most vonul az udvaron át a ház mögött levő, dús fűben bővelkedő kertbe. Milyen vendégség lesz az, a pompás legelőn, melyet nem fog kelleni a tehennel megosztani. Azokat éppen most hajtja haza a gulyás. Ma korán ment ki velök, hogy azután ő is ünneplhessen. De unalmas az istálló a legeltetéshez szokott jószágának, mely el-elbődül nagy türelmetlenségében az üres vályú mellett. Pedig hát abból a duzzadó zöld takarmányból, mely az istálló

egyik szögletében rakásra van hányva, csak délbén, a fejés idején juthat neki egy-egy jó adag.

A kis séta, a mindenütt tapasztalt rend, a kora-nyári napnak fenséges kelleme, az egész környezeten uralkodó ünnepi hangulat hatása, teljesen lecsendesítette a háziúr morgó kedélyét. Mikor visszatért a kiszellőztetett, virágillattal teit szobákba, melyektől a nyár alkalmatlan vendégeit, a tolakodó legyeket zöld zsálukáterekkel homályosított ablakok tartották távol, jó kedvvel vette elő kupaktalan, hosszú szárú selymeczi pipáját, s rágyujtva, meglepégedetten heveredett le a kényelmes dívánra. Ünnepe van, ilyenkor már csak dukál egy kis pihenés, úgy is valóságos barbárság volt az, hogy oly korán zavarták ki az ágyból.

Sárika, harangoztak már? A másik szobában a család egyetlen leánya valamit rendezgetett, annak szólt az apa kérdése. Tizennyolc éves bájos teremtés, eleven, friss, mint a fakadó bimbó, apró bogár szemekkel, melyekből ártatlan életöröm sugárzik ki.

Eppen felelni akart az apjának, midőn megkondult a harang. Most harangoznak — kiáltotta át vidáman — megyek a mamának is megmondani. Első harangozás, gondolta a háziúr, beharangozásig még el lehet szívni egy pipát.

A kivándorlás kérdésére nézve minden egyes törvényhatóságnak a zsinórmértéket azok az okok szolgáltatják, melyek ennél a mozgalomnál az illető vármegyében együttvéve szerepet játszanak. Nyitramegyében ezen okok között ugyanazokat találjuk, melyek az ország más részeiben is leg-hathatósabb előmozdítói a kivándorlási mozgalomnak: a meggazdagodás utáni vágyat és a teli kereset hiányát.

Ezeknek az okoknak a megállapítása rávezetheti a törvényhatóságot azoknak a feladatoknak a megjelölésére, melyekkel ezt a mozgalmat szűkebb határok közé lehet szorítani.

A kisipar hanyatlása.

A magyar nemzet szebb jövőjének jelentékeny feltétele, hogy a kisipar föllendüljön és meg-erősödjék.

Elsősorban földmivelő állam vagyunk ugyan, de nagy kontingenst képeznek azok, akik iparból élnek, illetve kisipar üzésével keresik kenyerüket.

Ez utóbbiaknak sorsa a kisipar kedvező, vagy kedvezőtlen jövőjéhez van kötve. Ez pedig, dacára a sokszor és sokfelé hangoztatott ígéreteknek, mikkel az állam a kisiparosokat biztatja, inkább szomorú, mint vigasztaló.

A múlt évben a statisztikai kimutatás szerint 2.401.924 egyén, vagyis az egész lakosságnak 24,2%-a foglalkozott iparral. Ha e számot az előző évek kimutatásával összehasonlítjuk, látjuk, hogy az iparral foglalkozók az utolsó husz évben körülbelül három %-al gyarapodtak.

Ezt az emelkedést, mely más államokban még nagyobb arányokban mutatkozik, ami földmivelő államunkban is oda magyarázhatjuk, hogy fejlődik az iparunk, tökéletesebben fölhasználjuk a termelt nyersanyagokat, nagyobb mennyiségben fogyasztjuk vagy kifelé visszük, a mit iparunk készít. Ez tehát csak örvendetes jelenségnek vehető.

De az iparral foglalkozók számának folytonos emelkedésével két más jelenség mutatkozik. Óriási arányban növekszik a nem önálló, a gyári, vagy egyébként alkalmazott iparosok száma. Folyton esőkken az önálló, illetve kis iparosok száma. Az utolsó tíz évben a nem önálló 12% től 18%-ig emelkedtek, az önállók több mint 5%-al fogytak.

Ennek az oka elsősorban a gyáripar rohamos haladása, mely sok kisipar ágat már teljesen száműzött a kenyérkereső foglalkozások közül, másokra végzetes csapást mért. Sok iparcikk oly természetű, hogy annak elkészítésénél a gép teljesen pótolja az emberkéz ügyességét s oly mennyiségben és változatban fogy, hogy a kisipar

nem elégitheti ki a szükségletet, vagy csak oly áron, mit senki sem ad meg a kisiparosnak.

Nagyban hozzájárul a kisipar hanyatlásához a szabad ipar határtalan szédelgése. Ha ma ide-szakad valahonét Galiciából egy zsidó, holnap már boltot nyit. Kész ruhát, cipőt árul, haszon-talan gyárimunkát, de oly olcsón, hogy a kézi-munkás készítménye nem bírja ki vele a versenyt. Rövid idő múlva virágzóvá emelkedik a bolt és elpusztul néhány kisiparos. Ha nem hoznak törvényeket e visszaélés megszüntetésére, ma-holnap alig lesz érdemes valamely kisipart üzni.

Nem tagadható, hogy az önálló kisiparosok számát az alkalmas egyének hiánya is okozza. Azelőtt szigorú feltételekhez volt kötve az iparos kvalifikációja. De a kit mesterré tették, az értette is iparát teljesen és birt boldogulni. Ma könnyű iparossegédnek vagy mesternek lenni, de annál nehezebb a gyarlóbb képzettséggel, a kevés életre-valósággal boldogulni. Azért a legtöbbje a könnyen önállósított munkásnak föladva az üzletet másnál keres alkalmazást, vagy gyári munkásnak megy. Ha nem teszi, tovább is mint harmad, negyedrangú iparosmester tengődik sok mással egy-egy kis városban, hol egymás szájából veszik ki a falatot.

Kisiparosaink hibáját képezi a fogyatékos üzleti szellem. Ma, mikor a kisipar is csak sok segéddel és kiterjedt fogyasztó körrel, nagy mértékű befektetéssel és hitelezéssel üzhető úgy, hogy jelentékeny hasznót hajtson, az iparosnak nem elég becsületes embernek lenni és mesterségét érteni, hanem óvatos és gyakorlott üzletember is legyen, ki minden körülménnyel számolni tud és fogyasztóközönségét, anyagforrásait tökéletesen ismeri. Külömben a legvirágzóbb iparüzlet is megbukik.

E bajok orvoslása oly szükséges volna, a mily fontos érdek, hogy kis iparosaink osztálya fentartassék, számban és erőben növekedjék.

Legtöbbet segítene természetesen az állam, meghozva mindazon törvényeket, mik a kisipar védelmét biztosítanák. De sokat tehet maga az iparososztály is.

Az iparos pályára tapasztalat szerint legtöbben az iparosok gyermekeiből mennek. S a pálya megválasztásánál az dönt, milyen iparos a gyermek atyja. Azt kellene nézni, mely iparág tarthat legkevesebbé attól, hogy a gép kiszorítja az életből, s melynek van legtöbb reménye, hogy jövedelemhez boldoguláshoz vezesse a foglalkozót.

Az iparosnak, mielőtt önálló üzletet nyitna, nem a könnyű életet s a nagy bért kellene legfontosabbnak tekintenie, hanem a szorgalmat és ambíciót, hogy mennél több tapasztalatot, mennél nagyobb szakképzettséget szerezzen, s magát szellemileg is képezze. Figyelnie kellene arra is, hogy rendezh, takarekossághoz szokjék s legalább némi kis tőkére tegyen szert, mi az önállóság alapjául szolgáljon.

A gyári munkával versenyezve nem arra

nézi, ha hazajön a templomból. Egy év alatt főkötő alá kerül a lány, a ki Pünkösöd vasárnapján olyan rózsát tűzhet a keblére, mely Áldozó csütörtökön fakadt. Így tartja azt a néphit.

Mikor az öt tagból álló család a templomba ment, már ünneplő néppel volt tele az Úr házához vezető széles útca. A fiók községekből színes csoportokban jött a sok ember. Elöl lobogó ingujjas legények, a kik vagy csenték, vagy kapták azt a rózsát, melylyel a kalapjukat felbokrézták. Azután kacagó lányok következtek, hosszú hajfonataikon selyem szallagos csokrok pompáztak. Öregek és öregebbek zárták be a sort, ezüstös pruszlik, cifra dolmányokban. Az uraságot mindnyájan illedelmesen köszöntötték.

* * *

Az ünnepi istentisztelet véget ért. Malomszeghy Sárika gyorsan átöltözködött, fehér kötényt kötött fel rózsaszínű ruhájára, s mielőtt a konyhába ment volna anyjának segíteni, befordult a virágos kertbe, hogy megnézzé tíz napos bimbóját. A bimbó helyén remek szép rózsza virult. Leszaktotta a virágot és keblére tűzte.

Nem telt bele egy félév, a mikor Malomszeghyék házában eljegyzést tartottak. A falu asszonyai, a kik mindent tudnak, megbeszéltek az eseményt. Az egyik meg is mondotta: Hát bizony férjhez megy a nagyságos kisasszony, mert Pünkösöd vasárnapján olyan rózsát tűzött a keblére, melynek a bimbója Áldozó csütörtökön fakadt.

kell törekednie, hogy mennél silányabb munkát készítsen s az alacsony gyáripari árakat megközelítse. Silányabbat ugyan alkothat, de olcsóbbat nem. Az egyetlen, mi előnyt ad munkájának a gyári cikk fölött, készítményének tökéletessége.

Az igényeket kielégítő, ugyszólván a művészetig emelhető kézi munka, mely a jóságban s tartósságban is kitűnik, előbb utóbb kivívja a maga jó hírnevét, s megtalálja az elegendő fogyasztót.

Az egyedül álló iparosok nagy üzleti nehézségének elhárítására szolgálnak az iparos szövetkezetek. A nyersanyagok beszerzése, a fölös készítmények könnyebb értékesítése, egyes drágább eszközök, gépek beszerzése és fentartása, nagyobb hitel vagy hatalmasabb tőke, mit egyesek nem szerezhetnek meg, szövetkezve könnyen elérnek s könnyebben boldogulnak.

Szóval, amint nem csak a társadalom vagy az állam a hibás abban, hogy a kisipar nemzetnek jelentékeny számu lakosságának a kenyérforrása apad, úgy ne csak a társadalomtól és államtól várja minden bajának orvoslását, hanem maga is lásson hozzá a hibák kiküszöböléséhez. Ehhez legtöbb jó tanácsot, legbiztosabb munkát a szövetkezésben rejlő egyetértés és összetartás adhat a kisiparosoknak.

Ujdonságok.

Értekezlet. A Nyitramegyei Párt-szövetség (volt Ellenzék) folyó hó 22-én délután 6 órakor, rendes tanácskozási helyén, Nemcsék Ferenc prépost-kanonok úr házában értekezletet tart. A párt-szövetségi értekezlet után esti 7 órakor ugyanott közös értekezlet lesz, melyen mind a három koalizált párt részt vesz. A Párt-szövetség tagjai kéretnek, hogy úgy a megbeszélendő ügyek fontosságára való tekintetből, mint a közös tanácskozás érdekében is, az értekezleten teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Nyitrán, 1907. május 18-án.

Az elnökség.

Képzőművészeti kiállítás Nyitrán. A Nemzeti Szalon a város támogatásával, Bende Imre megyés püspök, Markhot Gyula főispán és gróf Batthány Vilmos koadjutor püspök védnöksége alatt f. hó 19—26-ig, a főgymnasium tornatermében képzőművészeti kiállítást rendez. A kiállítás ünnepélyes megnyitása Pünkösöd vasárnapján délelőtt 11 órakor megy végbe, de a tárlatot már reggel 9 órától kezdve meg lehet tekinteni. Belepti díj a megnyitás napján 1 korona, a többi napokon 50 fillér. A kiállítás naponként reggel 9—12, délután 2—6-ig lesz nyitva. Jegyek a pénztárnál válthatók, ugyanott katalogus is lehet venni. A Nemzeti Szalonnak ezen. művészi becsesel bíró kincstárára felhívjuk a közönség figyelmét. Reméljük a vidék is kiveszi részét az érdeklődésből, a mire a 23-án tartandó vármegyei közgyűlés is jó alkalmat fog szolgáltatni.

A kiállítás alkalmából Déry Béla a Nemzeti Szalon titkára, a következő lelkes hangú köszöntőt intézi Nyitra város közönségéhez:

A Nemzeti Szalon, mely feladatát tűzte ki a hazai képzőművészet decentralizációját, a vidéken gyűjteményes és általános jellegű kiállítások bemutatásával iparkodik ébren tartani azt az örvendetes érdeklődést, a mely a képzőművészet iránt az utóbbi időkben országszerte fellendült s a melynek továbbfejlesztése ideális vágyainak ne-továbbja, hazafias célja és közművelődési feladata.

Nevelni akarjuk a magyar művészet iránt lelkesülő közönséget, fejleszteni akarjuk a magyar műziszt! Ez motivál bennünket arra, hogy nem elvont theoretikus fejtegetésekkel, hanem kiállítások rendezésével érjük el azt, hogy az emberi lélek mélyén szunyadó esztetikai hatásokat felkeltsük! Tanítani akarjuk a közönséget arra, miként nézze a képet, a szobrot? Meg akarjuk értetni a közönséggel, hogy nem elmélkedni kell csupán a szépről, hanem azt állandóan magunk előtt kell látni, hogy a szem megszokja és a lélek benne gyönyörködjék.

Ezzel az ideális céllal kapcsolatban a Nemzeti Szalonnak második fontos feladata a művészetek olyan népszerűsítése, amely olcsó, megfizethető áron a magyar műszerető és műértő közönségnek

valódi művészi becsü műveket bocsájt rendelkezésére s ez úton a magyar művészeknek hálás és állandó vevőkönzséget biztosítson!

Eljöttünk tehát ide és elhoztuk a magyar képzőművészet üdvözlését Nyitrának: a színek és vonalak harmóniáját, képekben és szobrokban! Mi jól tudjuk, hogy Nyitra város és ez a szép vármegye azzal az enthusiasmmal fog bennünket is fogadni, mint a hogy tudunkkal e vidék intelligens közönsége minden kulturális akciót felkarol s ha érdeklődésük mindjárt egy jóakaró tekintettel nyilvánul is meg csupán műveinkkel szemben, fogadják ezért a magyar képzőművészet el nem évülhető halálját!

A Nemzeti Szalon elveti a magot Nyitra város közönségének a szívébe! Jó földbe, műszerető, ideális lelkekbe vetettük a magot. Látnom, érzem, hogy kikel és terebélyes fává növekedik, a melynek árnyékában a magyar képzőművészet legszámottevőbb alakjai küzdenek a magyar képzőművészet dicsőségeért! Már látom Nyitra város kulturpalotáját, melynek megvalósítását kezdeményezni a legjobb alkalom: a Nemzeti Szalon kiállítása. Mi is tanítani jövünk és hálás közönségre találunk! Azt akarjuk, hogy tanuljon meg látni kiki a maga szemével, érezni a saját szívével s ha megszokta a művészeti szépségeket, örömmel fogja tapasztalni, hogy a nemes erelmeknek egy újabb ismeretlen forrását nyitottuk meg számára.

Ha ezt az ideális célunkat elérjük s ideális működésünknek némi látható és marandó jeleit meg tudjuk szeretetni Nyitra város és e szép vármegye műbarát közönségével — akkor feladatunkat jól csináltuk!

Ebben a reményben üdvözlöm a Nemzeti Szalon nevében ezt a szép várost s annak lelkes műpártoló közönségét!

Déry Béla.

A rendezőség gondoskodott arról, hogy a kiállítás tartama alatt, sétatangversenyek, felolvasások és tárgysorozatokkal szórakoztassa a közönséget. Kedden délután 5 órakor lesz az első művészeti zsűr, mely alkalommal Déry Béla festőművész tart szabad előadást „A művészi látás” címmel.

Uj apát. Lapunk zártakor értesülünk, hogy a király dr. Dudák János, egyetemi tanárt Szent Péterről nevezett peturi c. apáttá nevezte ki.

Értesítés. A trencsénmegyei néppárt vezérlő bizottságának tagjai és a párttagok tisztelettel felkértek, hogy folyó hó 22-én délután 6 órakor Trencsénben tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek! Az elnökség.

Plebánosi vizsga. A nyitraegyházmegyei zsinati vizsgáló bizottság előtt f. hó 14. és 15-én plebánosi vizsga tartatott, melyre Tichy Celesztin kisjeszeneci h. plebános és Pelikán Ádám felsőszalattai ideigl. adminisztrátor jelentkeztek. A vizsgát mind a ketten sikerrel állották ki.

A nyitrai törvényszék köréből. A király Ehrenfeld Gyula dr., és Linksz István, nyitrai törvényszéki bírakat a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírakká nevezte ki.

Eljegyzés. Tusnay Kálmán trencsényi főgimnáziumi tanár eljegyezte Zelenay Aranka kisasszonyt Csákkalván.

Kinevezések. Terlanday Alajos, galgóczi járásbírói díjnak a miavai járásbíróshoz díjnokká; Greksa Sarolta okleveles tanító a szakolczi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; Heidler Károly karkóczi rk. tanító a miavai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezett ki.

Hymen. Jánoky-Madocsány Gyula pusztai földbirtokos, országgyűlési képviselő f. hó 21-én vezeti oltárhoz Weisz Natália bárókisasszonyt. A házassági jelentés így szól: „Özvegy rahói, madocsányi és kelemenfalvi Jánoky-Madocsány Gyuláné dezseri Rudnyánszky Johanna, örömmel tudatja az ő, valamint néhai férje rahói, madocsányi és kelemenfalvi Jánoky-Madocsány Gyula országgyűlési képviselőnek özvegy Horstensteini báró Weisz Pálné római szent birodalmi gróf Berchtoldt Maria, Ungarschitz, Frattling, Pulitz és Radim bárónője, a csillagkeresztes rend hölgyének és néhai férje Horstensteini báró Weisz Pál es. és kir. kamarás leányával, Horstensteini báró Weisz Natáliával f. hó 21-én Pozsonyban a Szekesegyházban tartandó házassági egybekelését”. Hasonló jelentést adott ki a menyasszony édes anyja, öz. báró Weisz Pálné. Ezzel a házassággal Nyitra megye két jeles családjának sarja köt srig tartó, szent életfrigyét. A vőlegény az országos néppárt tagja, s az országgyűlésen a trencsénbaani kerületet képviseli. Komoly gondolkodása, alapos készütsége hivatottá teszi őt arra,

hogy hasznos szolgálatokkal mozdítsa elő azokat a nagy országos érdekeket, melyeknek zászlaját az országgyűlésen a néppárt lobogtatja. Az örömteljes szép frigyhez tartós, zavartalan boldogságot kívánunk.

Boronkay Dénes dr. fővárosi ügyvéd, Boronkay Ignác, budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszéki elnök fia, e hó 27-ikén vezeti oltárhoz a belvárosi plebánia templomban Polónyi Géza orsz. képviselő, volt igazságügyminiszter és neje szül. Steinitzer Anna leányát, Vilmát.

Sánta Imre, belügyminiszeri s. fogalmazó és főispáni titkár Nyitrán, f. hó 11-én délelőtt 11 órakor a zaborhegyi szent Orbán kápolnában oltárhoz vezette Csernyánszky Lajos vármegyei árvaszéki ülnök és neje sz. Csorbay Paula leányát, Arankát. Az esküvői szertartás szűk családi körben folyt le, melyen a vőlegény tanujaként dr. Gyürky Geyza vmegyei t. főügyész, a menyasszony tanujaként pedig Craus Vince, vmegyei árvaszéki elnök szerepeltek. A menyasszony szülői zabori nyaralójában adott ebéd után az új pár elutazott.

Hunyady Imre, m. kir. honvédszázados, a lévai honvédtiszt karnak egyik rokonszenves, közszeretnek örvendő tagja Lucsivnán örök hűséget esküdött Várad Szalmáry Zsófia úrhölgynek.

Iskolalátogatás. Mittelmann Nándor iparszakoktatási felügyelő, a keleti akadémia tanára, a múlt héten miniszeri biztosi minőségben meglátogatta a nyitrai kereskedelmi és ipari tanonc iskolát, s úgy az oktatási eredmény, mint az intézet felépítéséről felelt teljes megelégedését fejezte ki Bielőzky Elek iskolaigazgatónak.

Bérmálás Nyitrán. Pünkösdi hétfőjén Nyitrán bérmálás lesz, melyen a két nyitrai városi (alsó és felső) plebánia bérmálendő hívei, tehát a fiókközsegek is: Tormos, Molnos, Kajsza és Könyök vesznek részt. A szertartás szt. beszéddel és misével reggel 8 órakor kezdődik.

A nyitrai vidéki plebániákon gróf Batthyány Vilmos püspök koadjutor a múlt héten szolgáltatta ki a bérmálás szentségét. A főpásztort mindenütt ünnepélyesen fogadták, s üdvözlésére a polgári hatóságok is megjelentek. Különösen fényes volt a fogadtatás Pogrányban és Darázsban. Ez utóbbi helyen a püspököt a község határánál Winkler Gyula járási főszolgabíró üdvözlölte. A szertartás után ő méltósága mindenütt az iskolát is meglátogatta, s ez alkalommal örömmel győződhetett meg a nyitrai vidéki iskolák virágzó állapotáról.

Tavaszi közgyűlés. Nyitra vármegyei törvényhatósági bizottsága folyó hó 23-án tartja tavaszi rendes közgyűlését. Ez alkalommal a közgyűlésnek több tisztviselői állásnak a betöltéséről is kell intézkednie. A betöltendő állások között ott van az árvaszéki alelnöki, a számbokréthi főszolgabírói, több aljegyzői és szolgabírói állás. Egy-két társtörvényhatóság az ország gazdasági önállóságának biztosítása érdekében irt át, mások a kivándorlás tárgyában. Pozsony város és Kolozs megye a hús drágaság megszüntetését sürgetik. Fontos tárgy a nyitra-—verebelyi—lévai h. e. vasút segélyezése. Szőnyegre kerül a Gvadányi emlékmű, Nyitra város ügyei közül a tűzoltói szertár dolgában hozott felebbezett határozat és a negyedik gyógyszerügyi ügye. Érsekújvár város a tisztviselők fizetés rendezésével s a szervezeti szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatával szerepel a tárgysorozatban. Az állandó választmány 21-ikén kedden délelőtt 10 órakor tartja ülését.

Diákvendégek Nyitrán. Múlt szerdán a nagyszombati főgimnázium tanulóiak mintegy 80 főből állott csapata Sinkó József igazgató és több tanár vezetése alatt kirándulást rendezett Nyitrára. A város nevezetességeinek megtekintése után felmentek a püspöki várba, melynek bástyáiról hosszasan gyönyörködtek a pompás táj szemlélésében. Azután a Szigetben megebédelték, s a délutáni vonattal elutaztak. Másnap, esütörtökön a nagyszombati polgári iskola növendékei keresték fel városunkat, a kik a Zaborra is kirándultak.

A nyitrai szegénysegélyző ker. nőegylet saját menházi helyiségében e hó 22-én délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor évi rendes közgyűlést tart.

Halálozás. Tarnóczy Gusztáv, volt országgyűlési képviselő 64 éves korában elhunyt. Tetemét Alsólőcra szállították, a hol a családi sírboltban temették el. Tarnóczy Gusztáv nevét Nyitra megyében ki nem ismerné? A vármegye egyik leg tiszteltebb családjából származva, atyjának, a múlt század szabadságharcos korszaka egyik vezéralakjának, Tarnóczy Kázmérnak erényeiből úgy látszik semmit sem örökölt. Anyagi viszonyainak ziláltsága, melyet maga idézett elő, mindíg

lejobb sodorta őt azon a lejtőn, melyről végre is az erkölcsi megtévelyedés mélységébe csuszamlott le. Az általa vezetett 1895-diki nyitrai választást ugyanis, erkölcsi megtévelyedésnél másnak mondani nem lehet. Sírja felett mindazonáltal inkább szájalmat, mint keserűséget érzünk a szerencsétlen pálya futású ember iránt, a kinek hibái semmiképp sem csökkenthetik azt a tiszteletet, melyre a Tarnóczy család, sok jeles tagjának erényei és közhasznú tevékenysége által magát megyeszerte méltóvá tette. — Béke poraira!

A Deák-Pongrácz-féle perben a pozsonyi kir. tábla dr. Pongrácz Géza galgóczi közjegyzőt 50 kor. pénzbírságra és az összes költségek (810 kor.) megfizetésére ítélte el. A nagy megnyugvást keltő ítéletre még visszatérünk.

Keresztény iparosok és kereskedők figyelmébe. Régóta érezzük Nyitra város ipari és kereskedelmi életében azt a hiányt, hogy a városban és a közeli vidéken több ipari és kereskedelmi ágnak vagy egyáltalában nincs keresztény kezekben levő üzlete, vagy ha van is, az már a jelenlegi viszonyok között a szükségét és az igényeket ki nem elégíti. Így nagyon elkellene és viruló üzletre tehetne szert Nyitrán egy-egy kárpitos, bútorkereskedő, üveges és üveg s porcellán kereskedő, ékszerész; jól prosperálhatnának: díszárú (különösen bőr és fémárúban) gyermekjátékszer, úgyszintén a nép használatára való olcsó kézművári kereskedők. Lapunk ezen közleményére első sorban a vidéki keresztény iparosok és kereskedők figyelmét hívjuk fel, de e mellett a fővárosban is folyton hirdetjük az ipari és kereskedelmi üzleteknek ezen kitűnően kihasználható területeit.

A FMKE igazgató választmányának a napokban tartott évnegyedes ülésén az elnökség időszaki jelentésében beszámolt arról, hogy újabban 10 örökös és 27 rendes tag lépett be az egyesületbe. Az egyesületnek összesen 113 népkönyvtára van Ujabbban 6 új könyvtárt szerveztek és 16 könyvtárt kiegészítettek az államsegélyből. Az anyagi ügyek rohamos javulását legjobban bizonyítja, hogy az egyesület bevétele a tavalyihoz hasonlítva 8000 koronával növekedett tagdíjakból és FMKE iparcikkekből. Nem érdektelen felemlíteni, hogy a FMKE gyűjtő 7 év alatt 16 800 koronát jövedelmezett az egyesületnek. Nyitra város meghívására az idei 25-dik jubiláris közgyűlés augusztus 8-án lesz s az ezt megelőző napon délután 3 órakor igazgató választmányi ülés lesz, mely a közgyűlés elé kerülő pontozatokat tárgyalja. A közgyűlés tárgysorozata: Elnöki megnyitó beszéd. Arpád vezérről emlékbeszéd, tartja Czobor László orszgy. képviselő. Beszámoló jelentések. 1908. évi költségeloirányzat. A pénztárnok véglegesítése.

Adomány. Mihálik József apát-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő a radoskai r. kath. iskola számára 24 drb. fali olvasó táblát, azonkívül 11 drb. szemléltető képet ajándékozott. — Ezen adományért az ajándékozónak hálás köszönetet mond Szivtek János, iskolaszéki elnök.

Uj hitelszövetkezet. Azon munkásjóléti intézményekhez, miket a ker. munkásegylet tagjai számára szervez, legközelebb egy hitelszövetkezet fog sorakozni. Az egyesület választmánya Szteszkál József elnök kezdeményezésére folytán a legutóbbi gyűlésen foglalkozott a hasznos tervvel s július elején a hitelszövetkezet meg is alakul. A forma, melyben létesül, a legszegényebb munkásnak is módot nyújt arra, hogy anyagi gondjain segítsen s csekély heti keresményéből kis vagyont gyűjthessen. Az egyesület pedig mint testület a hitelszövetkezet révén sok oly föladatot fog könnyen megoldhatni a munkások javára, mi anélkül szinte lehetetlen volna. A szövetkezet első sorban az egyesületi tagok számára alakul, de az egyesületen kívül állókat is fölveszi, kivéve a zsidókat, kiknek a hitelszövetkezet megalakítása ugy sem lesz kedvükre.

A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya 1907. év május hó 27-én hétfőn délelőtt 9 órakor Nyitrán, az egyesület helyiségében ülést tart. Fontosabb tanácskozási tárgyak: A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-c. revíziójára vonatkozó javaslat előterjesztése. A nyitra megyei központi munkásügyi bizottság f. év április hó 27-én a cselédsztrájkok tárgyában hozott határozatainak előterjesztése. Törvényhatóságok átíratának előterjesztése. Pozsony városnak a husrágaság megszüntetésére vonatkozó javaslata. A mezőgazdasági szesztermelők országos egyesületének a szeszpar rendezése tárgyában. A pozsony megyei gazdasági egyesület átírata egy új erőtakarmány gyár képviselőtének átvétele tárgyában.

Uj polgári iskola Nyitrán. A jövő iskolai év kezdetén egy budapesti tanfőúr, mint értesülünk, Nyitrán magán jellegű, de nyilvánossági joggal felruházandó polgári iskolát nyit. Az intézet első sorban fiúk számára létesül, de leány-növendékeket is befogad.

A fogyasztási adók kezelése. Győr-bíró Samu nyitramegyei pénzügyigazgató erélyesen követeli a községektől, hogy a fogyasztási adókat házi kezelésbe vegyék. Így Galgóc nagyközséget a pénzügyigazgató, mint annak idején megírtuk, felhívta, hogy a szóban forgó adónemnek a község saját kezelésébe való átvétele iránt záros határidő alatt intézkedjék. A község a pénzügyigazgató végzése ellen a pénzügyminiszterhez felebbezett, a ki a létező állapotnak a jelen év végéig való fenntartását megengedte. Legújában a pénzügyigazgató Nyitra várost, a hol a fogyasztási adók tudvalevőleg szintén bérbe vannak adva, szólította fel az említett adók kezelésének haladéktalan átvételére. A várost a pénzügyigazgató átirata épp úgy meglepte, mint Galgóc nagyközséget, s szorultságában valószínűleg Galgóczot fogja utánozni, előrelátható olyan eredménnyel, mint a minőt Galgócz ért el. A pénzügyigazgató eljárását nem érheti gáncs, ha a törvény rendelkezésének érvényt szerezni törekszik. Valóban nem lehet elfogadható okot felhozni arra nézve, hogy miért adja bérbe a város azt az adókezelési ágat, melyet maga is elláthat a saját embereivel. Az egyöntetűség az összes adónemek kezelésében, első sorban magának az adózó polgárságnak az érdekében áll.

Munkások szervezkedése. A nyitrai ker. munkásegyletben május 26-án hat iparág munkásai fognak szakszervezeti helyi csoportokat alakítani, nevezetesen a szabó, cipész, vas és fém, festő, élelmezési és famunkások. A központi szociális szövetséget a megalakításnál Szalánczy Andor a Nyitrán jól ismert ker. szocialista szónok fogja képviselni, ki a szakszervezkedésről tart előadást. Ugyanakkor Szteszkál József egyesületi elnök a hitelszövetkezetek fenntartását és hasznát fogja ismertetni. Mindkét előadásra az egyesület minden érdeklődőt szívesen lát. A szakszervezkedéshez az összes munkásokat, a nem tagokat is, külön meghívó útján keresi föl a hét folyamán az egyesület. Megjegyzendő, hogy az összejövetel nem népgyűlés céljából lesz, hanem a jelzett előadások megtartása végett. Ha esetleg oly szándékkal jelennék meg némely demokrata munkás, hogy zavart csináljon, az a magánlak megsértésének következményeit vonná magára.

A honvédelmi miniszter emlékirata. Jekelfalussy Lajos magy. kir. honvédelmi miniszter emlékirattal fordul az ország közönségéhez, s abban hivatkozással a király közelgő 40 éves koronázási jubileumára felszólítja a magyar társadalmat, hogy adományaival tegye lehetővé egy honvéd altiszti segélyalap alapítókéjének a megteremtését. „A népfenség spontán hódolata legyen, mondja a miniszter, a királyi Felség föl-kent személye iránt érzett szeretetének külső megnyilatkozási formája! A királynak és nemzetnek közös örömnappéa megnyilatkozó hódolatot azon nemzeti intézmény keretében lehetne legmeghatóbban megszólaltatni, mely mindkettőnek érzelmi világához legközelebb áll. Mint honvédelmi miniszter készségesen vállalkozom arra, hogy a nemzetnek nagylelkű ajándékát bemutassam ő császári és apostoli királyi Felségének, és kérjem annak legkegyelmesebb engedélyezését, hogy ez a királyi Felségnek szóló hódolat s a honvédségi intézmény iránt megnyilatkozó nemzeti ajándék, a magasztos örömnappéa örök emlékeztetőre: *I. Ferencz József 40 évi koronázási jubileumi honvéd altiszti segélyalapnak* neveztessek el.“ Nem szenved kétséget, hogy a miniszter lendületes szózata az országban visszhangot fog kelteni. A gyűjtő iver a legszélesebb rétegekben köröztetnek.

Templomi ünnepély Assakürtön. F. é. május hó 12-én Assakürtön új r. k. templomnak az alapkövét tették le. Jedlicska Pál érseki helynökön és a kerületi papságon kívül jelen voltak Láng Rudolf úturai esperes-plebános és Janda József dr. csermendi esperes-plebános. Képviselve volt a nyitrai püspökség és a nyitrai székeskáptalan. A helybeli közbirtokosság távollétével tündökölt. A vasuti állomáson Schurmann József assakürti plebános üdvözölte Oméltóságát; az assakürti körjegyzőség határán Kraszna Imre fogadta; végre a plebánia előtt Lelkes Adolf lakácsi esperes plebános mondott üdvözlő beszédet. A papság testületileg vonult fel az építendő templom helyére, hol az érseki helynök ur magvas, a nép szívéhez szóló felórási szentbeszédet tartott,

mely után Janda József dr. felolvasta az alapkö alá kerülő emlékiratot. Ezután következett az alap megáldása, melynek végeztével Láng Rudolf tartotta a szent misét a régi pajtatemplomban. Valóban égetően szükséges volt már ez új templom. 1200 lélek lelki hajlékáról van ott szó. Rengeteg sok akadályt kellett a plebánosnak leküzdenie, míg idáig juttatta a dolgot dr. Hunyady László gróf képviselő támogatásával és gr. Apponyi Albert miniszter jóakaratóból. Saját költség-huszonkét ezer volt a plebános Budapesten ez ügyben, azonkívül az egyházi hatóságnál is többször. Ritka kitartás, tágitást nem ismerő erély kellett ez ügyben.

Tanítók közgyűlése. Az „Ersekujvárvideki róm. kath. népnevelők egyesülete“ f. évi május hó 23-án Tardoskeden tartja az évi XXVI. rendes közgyűlést Szabó János elnökle alatt. A tárgyszorozatból kiemeljük: 9¹/₂ órákor szentmise. Hitel- és fogyasztási szövetkezetekről. Előadó Dr. Machovich Gyula pápai kamarás, tardoskedi plebános. Szociális egyesületekről. Előadó Csepreghy Károly tardoskedi főtanító. A haza földjéhez való ragaszkodás és annak megtartása. Halász Gyula bánkeszi körjegyző úr által felajánlott 50 kor. díjjal kitüntetett pályamű. Irta: Vane Gáspár, felolvassa Szücs János. Gyűlés után társasbéd, egy teríték ára borral 3 kor. A társasbédben résztvenni szándékozók május hó 20-ig Csepreghy Károly tardoskedi főtanítónál okvetlen jelentkezzenek.

Faiskolai kezelési jutalmak. A földhitelintézet alapítványából a földmivelésügyi miniszter huszonegy jutalmat tűzött ki olyan tanítók részére, kik faiskolákat kezelnek és a fatenyésztés terén szembetűnő sikereket értek el. A huszonegy jutalom egy hatszáz, két négy száz és tizenyolc száz koronára oszlik. Pályázati kérvényeket július hó elejéig ahhoz a tanfelügyelőhöz kell a földmivelésügyi minisztérium címére benyújtani, a kinek kerületében a folyamodó tanító működik. Kérvényező folyamodványá mellé csatolja faiskolájának vázlatos rajzát, részletes leírását, kor szerint az ojtványok kimutatását. A jutalmat az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Kertészeti Egyesület kebeléből összeállított bíráló bizottság ítéli oda.

A „Selmeci Ujság“ Zólyomban. A dr. Wágner László ügyvéd szerkesztésében megjelenő „Selmeci Ujság“ gazdát cserélt, amennyiben az *Nádasy Ferenc* a Zólyomvármegyei Hírlap szerkesztőtulajdonosa birtokába ment át s így a lap kiadóhivatala is ezentul Zólyomban lesz.

Az ürményi cselédsztrájkhoz. Lapunk már a mult számban tiltakozott azon igaztalan vád ellen, mintha a közel mult napokban Ürményben támadt elégedetlenséget az uradalmi cselédek között a községben alakított szociális egyesület szította volna. Most illetékes helyről értesítenek, hogy épen a ker. szociális egyesület érdeme, hogy a sztrájk veszélyes mérveket nem öltött, s maga Bilek Rezső elnök hatott leginkább oda, hogy a tényleg csekély régi bér miatt önként támadt elégedetlenség csillapult, s nagyobb zavaroknak eleje vétetett. A munkások bár bérük évi 30 koronáról most is csak 40 koronára emelkedett, a jobb jövő reményében megnyugodtak. A hol a kenyéradókban meg van az igazságosság és méltányosság, ott a ker. szociális egyesület nem okozhat zavart, hanem békét úgy a munkaadó, mint a munkás javára.

Pöstyén fürdőt mult évi október hó 1-től 1907. május 9-ig 811 személy látogatta. A vendégek a meleg idő beköszöntése óta tömegesen érkeznek a világhírű fürdőhelyre.

Halott fosztogatás Szócs István farkasdi parasztagda vagy 6 hét előtt kiszóllított az élők sorából. A hozzátartozói új ruhában, szép csizmában, tisztességesen el is temették. A virrasztók között ott volt id. Csiffári János, a kinek a halott öltözete igen megtetszett. Az aljas ember f. hó 6-án ejel gaztettre vetemedett. Kiment a temetőbe, felásta a sirt, melyben Szócs feküdt és megfosztotta a halottat ruháitól és csizmaiktól. Ezután vissza helyezte a tetemet arccal lefelé, lehúzta róla a szemfedőt, némileg behantolta a koporsót és elosont. Reggel a szomszédok észre vették, hogy Csiffári ruhát porogtat, kalapot alakít, s a mint hire ment a temetői halottbaltásnak, rögtön kiderült a bűntény.

Tűzvész Marikón. F. hó 15-én delután tűzvész pusztított Marikón. A tüzet játszó gyermekek okozták. Elpusztult 7 lakóház és az összes mellékhelyiségek. Mentésről a nagy szárazságban, szélben, továbbá vízhiány miatt szó sem

lehetett. Miután a kárvalottak biztosítva nem voltak, s mindenök odaégett u. m. a tavaszi vetéshez szükséges vetőmag, krumpli, házi állatok, ruhanemű stb., a szegény szerencsétlenek nagy nyomornak néznek elébe. Nemes szívű ember barátok könyöradományait elfogadja Szpuszta István, plebános.

Az országos tisztviselő szövetség (Budapest, Lónyai-utca 11.) a következő sorok közlésére kért bennünket: Nagyszámú hozzánk beérkezett kérdézősködére tudatjuk, hogy a budapesten, ezelőtt József körut 60. sz., jelenleg VII., Rottenbiller u. 5. sz. alatt levő „Tisztviselők Takarékpénztára r.-t.“ című intézettel, mely a volt Gyűjtőpénztár és bank r.-t.-ből alakult át, semmimemű összeköttetésben nem állunk, sem pedig annak megalapításába be nem folytunk. A szövetség által alapítandó „Országos Tisztviselői Szövetség Takarékpénztára r.-t.“ szervezési munkálatai befejezésükhöz közelednek s a vonatkozó felhívások legközelebb szétküldetnek. Felkérjük ezért kártársainkat, hogy a Szövetségünk nevét jogosulatlanul felhasználó ügynököknél, kik ránk való hivatkozással „Tisztviselők Takarékpénztára“ részvényekre aláírásokat gyűjtenek, részvényeket ne jegyezzenek, mert mi ügynökökkel összeköttetésben nem állunk, az előforduló eseteket pedig hozzák tudomásunkra.

A vidéki könyvkereskedelem védelme. A hazai kereskedelmi és iparkamarák, legújában a pozsonyi és kassai kamara teljes ülésekben szóvá tették a fővárosi könyvkiadó-vállalatoknak a könyvkereskedés százados üzleti tradícióival ellenkező abbéli eljárását, hogy a közvetítő vidéki könyvkereskedők mellőzésével és ügyszólván azok feje felett a közönséggel közvetlen érintkezésbe lépnek és minden egyes nagyobb szabású irodalmi vállalkozás alkalmával a hálázó ügynökök egész sáskahadával lepik el az országot és ekként a legnagyobb mérvben károsítják a vidéki könyvkereskedőket. Tekintve, hogy a közönség bizalmát első sorban az illető helyeken levő könyvkereskedőkbe helyezi, a pozsonyi kamara a fővárosi könyvkiadó-vállalatok szóban forgó eljárását nem helyeselheti.

Honvédségi lábbeliek szállítása. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti kerülete érdekelt iparosait, hogy a m. kir. honvédség 1908. évi lábbeli szükségletének 50%-a vagyis 10.000 pár bakancs a hazai kisiparosok útján fog beszereztetni. A szállítandó bakancsokért a beszállítást megelőző legutóbbi bórarak alapján megállapított, illetve megállapítandó egységár fog fizettetni. A bakancsok a vállalatnyertes iparosok, illetve alkalmi, vagy állandó szövetkezet saját költségén legkésőbb 1908. évi február végéig lesznek Budapestre a m. kir. honvéd központi ruhatárba beküldendők. Mindazok, kik a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara kerületéből (Pozsony város, Nyitra-, Pozsony-, Trencsen- és Turóc megyékből) a szóban forgó bakancsok szállítására ajánlatot szándékoznak tenni, *felhivatnak, hogy ajánlatukat legkésőbb folyó évi június hó 15-ig terjesszék be nevezett kamarához.* Az ajánlattevő iparos az illetékes első fokú iparhatóság által az ajánlaton igazolni tartozik azt, hogy iparüzésre jogosított önálló mester. Alkalmi szövetkezeteknél az iparhatóságnak ebbeli záradéka a közös megbízott által az ajánlathoz csatolandó tag-névjegyzékre vezetendő rá. A bakancsok készítése másra át nem ruházható. Az egyéb fontos szállítási feladatok a kamarától szóval, vagy írásban kérhetők.

A baromfi tenyésztés jövedelmezősége. A baromfi tenyésztés a legjövendelmesebb mezőgazdasági ágak közé tartozik, de csakis akkor, ha kellő szakszerűséggel üzzük. A baromfi tenyésztéshez szükségeltető összes ismeretek legszakszerűbben Parthay Géza lapjában a „Szárnyasaink“ban vannak tárgyalva, így ez a lap ügyszólván nélkülözhetlen segéd eszköze minden tenyésztőnek. Aki nem ismeri még a Szárnyasainkat, az kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalból Budapest, VII., Rottenbiller-utca 30. szám. Szívesen küldenek.

Megjelent! Zarándokút a Szentföldre. Irta dr. Franciscy Lajos. Külön lenyomat a Nyitramegyei Szemléből. A 14 nyomtatott ívre terjedő izlésesen kiállított könyv ára bértmentes megküldéssel 2 korona. Megrendelhető Nyitrán, Huszár István könyvkereskedésében.

Piaci árak. 1907. évi május hó 15-én. (100 kilogrammonként koronákban) Buza 18.— 19.— rozs 15.40—16.—, árpa 14—15.—, zab 15 20—16.—, tengeri 13.—13.40. Látható készletek: Buza 3000 q. rozs 500 q. árpa 300 q. zab 500 q. tengeri 2000. — A gabona árai emelkedtek, a forgalom meglehetősen.

Belga és francia tőke Magyarországon.
A „Belga és Francia Pénzesport”, mely tudvalegleg Belgium és Franciaország legnagyobb pénzintézeteinek szindikátusából áll, a magy. szent korona országainak területén való elhelyezésre 100 millió arany forintot engedélyezett. Európa ezen leghatalmasabb Pénzesportja e készpénztőke folyósításával Budapest legtekintélyesebb bankárját a Róth Bankházat bízta meg. Felhívjuk a T. olvasó közönség figyelmét a főváros eme legnagyobb Bankházának lapunk mai számában közzétett hirdetésére. 67.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említsére méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet. 74.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcot finomítja, üditi, ugyanígy, hogy még a legérzékenyebb arcőrűk is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árértékű szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas partolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

páratlan gyógyhatású epekő megbetegedésnél.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kitüntető, minden előnyt nélkülöz.

Csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birja, különleges előállítás módjára révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie vénsi, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

Hirdetmény.

100.000.000

arany forint belga és francia készpénz tőkét folyósított Magyarországra területére hazánk legelőkelőbb bankháza!!!

Róth bankház Budapest

Bank-központunk:

Magy. kir. Opera-Bazár.
Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%, 3 1/2%, 4 1/2%-os kamattal készpénzben.
Jelzálog-kölcsönöket II-od és III-ad helyi betéltáblásra 5—15 évre 5%, esetleg 5 1/2%-al.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyének 2 1/2%—10 évi időtartamra. **Tisztviselői kölcsönöket** állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák Magyar-Bank kamatlába mellett, értékpapírok lombardirozására saját tőkéinkből rezervált több száz ezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyújtott jelzálogos-törlesztéses, személy- és váltó-kölcsönt.

Mindenmű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankházunk képviseletére megbízható egyéneket felveszünk.

(Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.) 38. 11—52.

Bank-helyiségeink Budapesten:

VI. Ó-utca 15. sz. és Lázár-u. 16. sz. a. vannak.

Közgazdaság.

A magyar kir. földmívelésügyi miniszterium orsz. selyemtenyésztési felügyelősége kiadta Nyitra vármegye selyemtenyésztéséről 1906. évben szóló jelentését.

A jelentésből kivesszük, hogy Nyitra vármegyében 1906. évben 72 községben közterületeken és közutak mellett 14,816 drb. lombszedésre nem alkalmas és 3,002 drb. lombszedésre alkalmas szederfa volt. A szokásos csonkítás után 2,789 lombszedésre alkalmas szederfa áll rendelkezésre a selyemtenyésztőknek. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 7 fa. A magántulajdonban levő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetjük, hogy 384 selyemtenyésztő 4,738 kgr. gubót termelt és 8,611 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 21 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 102 koronára rúgott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 44,996 koronát fizettünk ki a vármegyében.

Szederfa-állomány: Az országos selyemfelügyelőség kiosztott részint a vármegyei községeinek és a községekben lakó magánfeleknek, részint állami és törvényhatósági utak befásítására 1906-ban 886 drb. kiültetésre alkalmas szederfát; 98,110 darab 2—3 éves szederfacsemetét. Munkája óta pedig kiosztott a vármegyében 10,051 drb. kiültetésre alkalmas szederfát; 850,990 drb. 2—3 éves szederfacsemetét.

Ez évben a községi faiskolákból kiültettek 3,472 darab szederfát. Kiültettek ezenkívül közterekre és közutak mellé 600 drb. másnemű fát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember a szederfának.

Ez évben tönkrement 628 darab szederfa.

Szarvasmarha-díjazás. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi kormány támogatásával, a szarvasmarha-állomány minőségének javítása céljából Komjátón 1907. év május hó 22-én szerdán délelőtt 1/2 10 órakor szarvasmarha-díjazást rendez, mely alkalommal nagyobb számú állami és magándíj lesz a kis tenyésztők közt kiosztva. Díjak tehenekre borjúval vagy a nélkül: I. állami díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. díj 10 kor. IV. díj 10 kor. — I—3 éves úszókra: I. állami díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. díj 10 kor. IV. díj 10 kor. — A beérkező magándíjak kiosztási terve az állatdíjazás napján a helyszínén lesz közzétéve. Ezen díjakra pályázhatnak az érsekújvári járásban lakó kis tenyésztők olyan piros-tarka szarvasmarhával, mely legalább egy év óta tulajdonukat képezi, mely körülmény az illetékes községi előljáróság által igazolandó. A bírálatot a járás gazdaközönsége az állattenyésztési felügyelő közbenjöttével teljesítik. Csakis azon állatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kitűzött napon, a fent jelzett község előljárósága által kijelölt helyen d. e. 1/2 10 órakor elővezetettek. Nagyobb tenyésztők által kiállított állatok díszoklevéllel lesznek jutalmazva. A díjak nyugta mellett azonnal a helyszínén kifizetnek. — **Tornócon** június hó 1-én délelőtt 1/2 10 órakor lesz hasonló szarvasmarha-díjazás. Díjak tehenekre borjúval vagy anélkül: I. állami díj 50 kor. II. díj 40 kor. III. díj 30 kor. IV. díj 20 kor. V. díj 10 kor. — I—3 éves úszókra: I. állami díj 50 kor. II. díj 40 kor. III. díj 30 kor. IV. díj 20 kor. V. díj 10 kor. Ezen díjakra pályázhatnak a vágsellyei járásban lakó kis tenyésztők olyan piros-tarka szarvasmarhával, mely legalább egy év óta tulajdonukat képezi. Ezen körülmény az illetékes községi előljáróság által igazolandó. — **Szenicen** pedig 1907. évi május hó 25-én szombaton délelőtt 1/2 10 órakor lesz hasonló díjazás.

Mc Cormick

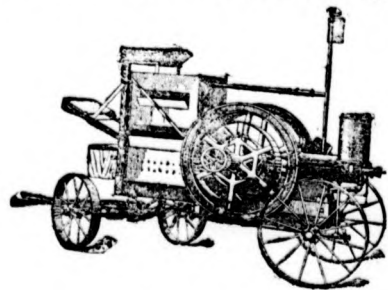
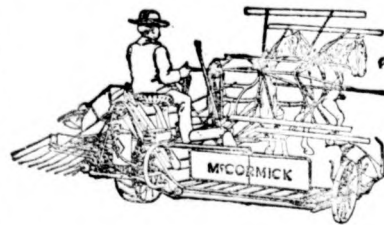
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12
Knecht E. John igazgató.

Mc Cormick **kéveköto-aratógépei** és **marokrakó-aratógépei** a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyárva.

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

Telefon.

H. D. Vágvecse. Beccses levelét megkaptuk, s a szerint intézkedtünk.
Sz. J. Marikó. A megirt adatok szerint 1907. július 1-ig rendben.
 5313/1907. p. sz.

Hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék mint birtokbíróság közhírré teszi, hogy a m. kir. államasutaknak a galánta-zsolnai vonal második vágányához szükségelt, a vágújhelyi 422. sz. tjkvben B. 19.20 sorsz. alatt egészben Hornyák Mihály és neje szül. Sztanek Mária nevében vezetett 6. sor 853. hr. számú 778 négyszöglet tevő — szabadtelekből kisajátított 164 négyszögöl kártalanítása végett tárgyalási határnapul **1907. évi június hó 3-ik napjának délutáni 4 óráját, esetleg a következő napját Vágújhely község házához** kitézte, arra az összes érdekelteket végzősileg meghívta azon határozott kijelentéssel, hogy bármely érdekelt elmaradása a kártalanítás fölött az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, — hogy a távollevő vagy ismeretlen tartozkodásuak részére gondnokul Koronthály Lőrinc vágújhelyi ügyvéd neveztetett ki.

Kelt Nyitrán, 1907. évi április hó 22-ik napján. A kir. törvényszék mint birtokbíróság.
 (P. H.) **Degel,**
 t. jegyző.

80. 2-3.

Eladó birtok.

Kiskéren 30 hold föld gazdasági épületekkel f. évi október hó 1-én haszonbérbe; esetleg olesó feltételek mellett tehermentesen eladó. Ügynökök nem díjaztatnak. Felvilágosítás a tulajdonosnál Faeseten (Krássószörény megye).

83. 1-3.

Magyar János,
 kir. j. b. hivatalnok.

Értesítés!

A nagyérdemű közönséget tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 21. szám alatt, Stefkovics-féle házban**

cipész-üzletet

nyitottam.

A fővárosban és a vidéki nagyobb városokban, nemkülönben helyben 2 és fél éven át e szakmában szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. megrendelő közönséget a kor igényeinek teljesen megfelelő, saját készítményű, divatos, izléses kivitelű, tartós és kényelmes cipő-árukkal jutányos áron szolgálhatom ki.

Szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel
Szőke Antal,
 cipész.

77. 3-5.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a **Weyrauch-féle borostyán padló-lakknál.**

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padló-lakkot ajánlom b. figyelmébe.

Kitünőnek bizonyult ugyanezen gyár

SPIRITUSZ-PADLÓMÁZA, mely teljesen szagtalan, s főelőnye, hogy egy fél óra alatt tökéletesen száraz és tükörfényes marad.

Minden színben kapható: **Csernyák István Fia Nyitrán.**

29. 7-10.

A zsolnai iparkiallitáson ezüst érem. Orsz. Iparegyesülettől ezüst díszérem.

Csernyák József
cipész-üzlete

Nyitra, Bottyán János u. 3.

Ajánlja magát mindennemű

férfi-, női- és gyermek-cipők

elkészítésére. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Érzékeny lábakra különös figyelem fordítatik. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Saját készítményű áruraktár férfi-, női- és gyermek-cipőkben bel- és külföldi divatos bőrökben és mindennemű **cipész kellékekben** u. m. **crémek, fűzők** stb. 81. 2-10.

Szőlő eladó.

Komlóvölgyben a 243. számú szőlő eladó. Közelebbi értesítés nyerhető: **Nyitrai Népbankban.**

ÉRTESSÍTÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a **helyben, Vármegye-utcában 1887. év óta fenálló**

szabó-üzletemet

Tóth Vilmos-utca 24. számú házba helyeztem át.

Az új üzlethelyiséget a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelően igyekeztem berendezni s nagyrabecsült vevőim kényelmét biztosítani.

Üzletemnek I. rendű szabászt sikerült megnyernem, a műhelyemben kizárólag kitűnő munkaerőket foglalkoztatok, e mellett gazdag árúkészletem dús választékokat nyújt igen tisztelt vevőimnek; úgy, hogy az üzletemből kikerült ruhadarab a legelőkelőbb fővárosi üzletek készítményeivel egyenrangú és versenyképes.

Törekvésem mint ezelőtt, most is csak oda fog irányulni, hogy szolid, pontos kiszolgálással a n. é. közönség megelégedését továbbra is kiérdemeljem.

Szives pártfogást kérve, maradok tisztelettel

Békei Fülöp.

76. 3-3.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit följömul **hazánk természetes szénsavas-vizek királya:**

a mohai ÁGNES -Forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a **gyomor-**

égést rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás a gyomorbetegségeknél.**

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: **Aitner Ferenc** urnál Nyitrán.

65. 5-30.

Szives figyelem! Üzlethelyiség-változás!

Tóth Vilmos utca 4. sz. a. házában,

Eddigi szolid alapon folytatott üzleti tevékenységem biztat azon reménnyel, hogy m. t. Vásárlóim, Ösmerőseim és Barátaim ezen a helyen még nagyobb mérvben fel fognak keresni bizalmukkal s jóakarató támogatásukkal cégemet azon kellemes helyzetbe juttatják, hogy jó minőségű gyártmányokat minél nagyobb választékban, a legdivatosabb kivitelben, a **lehető legolcsóbb szabott árakban**, boesájthassa rendelkezésükre. — Mindazon cikkek, mint pl. kész aljak, bluzok, fátyolok, himzések, csipkék, legyezők (és az összes maradékok), melyeket a jövőben **tovább vezetni nem szándékozom**, míg a készlet tart, **15-50% engedménnyel** kerülnek eladásra.

Kiváló tisztelettel **Verebély Géza.**

Pártoljuk a honi ipart és magyar kereskedelmet ne csak szóval, de tettel!

A Tulipán-Szövetség — Magyar Védő-Egyesület tagja.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelytel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesedés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, ahol 2000 magyar holdnyi érdekelttség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.